

Het Sterrenbos zoals het er nu bij staat. © William Hoogteijling

PREMIUM

Zo werd het eeuwenoude Sterrenbos van Leersum hersteld na de verwoestende valwind

Bij de valwind van juni 2021 gingen in Leersum duizenden bomen om. Van het befaamde Sterrenbos op het landgoed Zuylestein in Leersum bleef bijna niets over. De schok was groot, want het bos werd in 1710 aangeplant. Nu is het hersteld en wordt het donderdag heropend.

Bernie van Unen
19 maart 2025, 12:00

Maak ons je Google-favoriet

Een Sterrenbos wordt gekenmerkt door lanen met bomen die vanuit de kern naar buiten lopen, zoals een ster. Het Sterrenbos bij landgoed Zuylestein is een rijksmonument. „Het bos is vanwege de vorm belangrijk", vertelt beheerder Wilke Schoemaker van de stichting Twickel. „Het is uniek dat een bos wordt gerestaureerd. Het gebeurt bijna niet."

Er zijn meer Sterrenbossen in Nederland, weet Schoemaker. „Maar ze zijn door de tijd soms niet zo duidelijk herkenbaar meer en soms niet compleet. De valwind is met grote voetstappen door Leersum gegaan en het Sterrenbos was compleet verwoest. Je moet het weten, dan kan je het zien. Vaak is het wel uit de lucht te zien. Wij hebben als stichting op een ander landgoed bij Dieren een bos met veertien lanen. Bij de experts is die heel bekend."

Bekende status

Een Sterrenbos op je landgoed betekende status. „Dat gaf statuur aan mensen", vertelt Schoemaker. „Beuken zijn de meest waardeloze houtsoort. Het ging ze dus om de vorm en niet voor de verdiensten. Sterrenbossen waren bij uitstek geschikt voor de jacht, omdat vanuit het middelpunt het overstekend wild op alle paden kon worden waargenomen. Er moet een bos zijn voor vogels, wild en andere dieren. Nu hebben we biodiversiteit als doel. Zoveel mogelijk organismen moeten er een plekje hebben."

Omgevallen bomen ten noorden van Leersum, vlak na de valwind. © Rob Engelaar

Er is wel andere boomsoort geplaatst. Dat heeft voornamelijk te maken met de klimaatverandering. Schoemaker: „Er stonden beuken, maar door de klimaatomstandigheden was het niet verstandig die terug te laten keren. In overleg hebben we voor linebomen, dit gevalt koningslinden, gekozen. Die kunnen beter tegen nat en droog weer. Toen wij opgeruind hadden, stonden in een klein hoekje nog enkele bomen overeind. Eiken. Dit is een penwortelaar en geen vlakteworteloar. Een penwortelaar gaat dieper de bodem in. De storm heeft ze daarom gespaard."

Betere stabiliteit

In de bosblokken zijn vooral penwortelende bomen geplant. „Dit betekent dat we een betere stabiliteit hebben. Zo zorgen we ook voor meer biodiversiteit. Ongeveer duizend bomen zijn verwoest en opgeruimd. We hebben 617 laanbomen geplant en daarnaast nog zo'n achtduizend bosbomen om het bos op te vullen."

Dossier
- Lees hier alle verhalen over de verwoestende valwind in Leersum

De valwind zorgde bij veel mensen en organisaties voor extra energie. „Overheden wilden dit graag herstellen", aldus Schoemaker. „Met bijdragen van de provincie, gemeente Utrechtse Heuvelrug en allerlei fondsen is het gelukt om 400.000 euro bij elkaar te vergaren."

Dat was nodig voor het opruimen van de omgevallen bomen, nieuwe bomen en een restauratieplan. Dat plan is getekend door landschapsarchitectenbureau Debie en Verkuijl op basis van de Stoopendaal tekening. Dat laat tot in detail laat zien hoe het Sterrenbos er destijds heeft uitgezien.

Bewoonster

Stichting Twickel nam het Landgoed Zuylestein in maart 2024 over van eigenaresse en bewoonster Jemima de Brauwere. Ze blijft wel nauw bij Zuylestein betrokken. „De tante van mevrouw De Brauwere is als kind opgegroeid in Zuylestein", zegt Schoemaker. „Ze is getrouwd met de baron van Twickel. Die hebe hebben een stichting opgericht om de toekomst van de landgoederen veilig te stellen. Dat wilde De Brauwere ook. Die dacht aan haar tante en heeft ons benaderd. Dat paste prima onder onze paraplu, want we willen alleen het familielandgoed beschermen. De stichting wil geen andere landgoederen verwerven."

Ontvang elke avond een nieuwsbrief met nieuws uit jouw gemeente! Schrijf je hier in!

Lees ook

Lees meer

PREMIUM
COLUMN
Jerry krijgt een lesje over 'gepaste kleding' van zijn dochter

Geisje Hoeksema (1931-2026) baarde opzien met schuldactie: 'Eigen schuld dikke buil'

Gratis workshop upcyclen in Driebergen

PREMIUM
COLUMN
De puppen verhuizen naar Culemborg, maar Jerry betwijfelt of je hen dan nog wel 'yuppen' mag noemen

Wil je geen nieuws of doelpunt van FC Utrecht missen? Zet hier je pushmeldingen aan!

PREMIUM
'Het waait hard', zei Jos nog: een paar seconden later was zijn pas verbouwde huis compleet verweest

SnowWorld Skipas met 40% korting
Lauksteticksets.nl
Advertentie

Vaakst vallende jackpot
Lotto
Advertentie

VIDEOCLIP
Mesh helpt volwassen Utrechters vrienden maken: 'Een gedeelde liefde voor padel is geen garantie voor een echte klik'

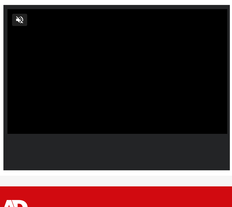

PREMIUM
3,5 jaar na verwoestende valwind leeft bos in Leersum als nooit tevoren, en dat wekt interesse: 'Dit is bizar'

PREMIUM
Bewoners Leersum willen snel weer bomen na valwind: 'Het doet ook pijn'

PREMIUM
23
Op Den Treek stervon de beuken af na jaren van extreem weer: 'Ik ben dolgelukkig met elke bui'

Maak een duurzame keuze met een Refurbished
AD shop
Advertentie

Luister hier de column van
Jerry Goossens
AUDIOCLIPPEN
Jerry: 'Nou, is het niet wat... eh... wat bloot voor het afvalscheidingstation?'

Wil je elke dag de Show nieuwsbrief van AD ontvangen via e-mail?
E-mail
VERSTUUR

Net binnen

- 06:00
 De Alexandertuin in Kanaleneiland: 'Hier komen bewoners samen om te tuinieren'
- 05:30 PREMIUM
 De skatebaan in Rhenen kunt niet meer terug: 'geen geld en de jeugd wilde iets anders
- 07:30 PREMIUM
 'Kennelijk is nostalgie nu ook in de kroeg een verdienmodel', aldus Jerry
- 05:00 PREMIUM
 Sylvia Smit begint met doel voor open aan tweetrewre hius bij FC Utrecht: 'We willen...

Meer artikelen

Wil je geen nieuws uit Driebergen, Maarn, Doorn en Amerongen missen? Zet hier je pushmeldingen aan!

Meest gelezen

AD Webwinkel

Bezoek de webwinkel

Meest gedeeld

© 2026 DPG Media B.V. – alle rechten voorbehouden